ЗАТВЕРДЖЕНО
«25» 09 2025 р.
Директор _____ Андрій РУСИНЯК

Політика використання штучного інтелекту (ШІ) в ТРК «РАІ»

1. Загальні положення та місія

Телерадіокомпанія «РАІ» прагне впроваджувати інноваційні технології для покращення якості контенту та оптимізації робочих процесів. Водночас ми неухильно дотримуємося стандартів журналістської етики, правдивості та прозорості відповідно до вимог Journalism Trust Initiative (JTI).
Ця Політика визначає правила, обмеження та етичні рамки застосування інструментів штучного інтелекту (генеративного та аналітичного) у нашій редакційній та технічній діяльності.

2. Ключові принципи використання ШІ

- **Кінцева відповідальність людини:** Жоден матеріал, створений або оптимізований за допомогою ШІ, не може бути опублікований або випущений в ефір без перевірки, редагування та затвердження журналістом чи редактором. ШІ є лише асистентом; відповідальність за точність фактів завжди несе людина.
- **Прозорість перед аудиторією:** Ми відкрито інформуємо наших глядачів, слухачів та читачів про використання ШІ у створенні контенту (див. Розділ 5).
- **Точність та верифікація:** Оскільки системи ШІ схильні до «галюцинацій» (генерування неправдивих фактів), будь-яка інформація, статистичні дані, цитати чи історичні довідки, отримані через ШІ, підлягають обов'язковій перевірці через надійні першоджерела.
- **Повага до авторського права та конфіденційності:** Заборонено завантажувати в комерційні або відкриті системи ШІ конфіденційну інформацію, персональні дані працівників чи героїв сюжетів, а також матеріали, що становлять комерційну таємницю.
- **3. Дозволені сфери застосування ШІ**
  Працівники ТРК «РАІ» можуть використовувати інструменти ШІ для:

- Автоматичного транскрибування аудіо- та відеозаписів інтерв'ю (з подальшою обов'язковою текстовою перевіркою).
- Перекладу іноземних джерел для первинного ознайомлення з матеріалом.
- Пошуку ідей, структурування чернеток, генерування варіантів заголовків або оптимізації тексту під вимоги пошукових систем (SEO).
- Технічної обробки звуку та відео (придушення шуму, покращення якості сигналу, кольорокорекція).
- Створення ілюстративних чи художніх колажів для соціальних мереж (за умови чіткого маркування).

4. Категоричні заборони
У ТРК «РАІ» суворо заборонено:

- Використовувати ШІ для створення текстових новин, репортажів чи аналітики «під ключ» без участі журналіста.
- Генерувати за допомогою ШІ фото- чи відеоматеріали, які видаються за документальні кадри з місця подій (виробництво дипфейків чи маніпулятивних зображень новинного характеру).
- Озвучувати новинні блоки чи авторські програми синтезованими голосами ШІ без попереднього погодження з керівництвом та явного попередження аудиторії.
- Використовувати результати ШІ, що порушують авторські права третіх осіб або містять ознаки плагіату.

5. Правила маркування контенту (Disclosure)
Для забезпечення вимог JTI ТРК «РАІ» впроваджує прозоре маркування:

- Якщо текст, графіка чи аудіо були суттєво змінені або створені за допомогою генеративного ШІ, матеріал повинен містити чітку примітку: *«Цей матеріал/ілюстрацію створено/оптимізовано з використанням інструментів штучного інтелекту під контролем редакції»*.
- Технічна обробка (наприклад, очищення звуку від шуму) маркування не потребує.

6. Контроль та оновлення Політики
Цей документ є відкритим і підлягає регулярному перегляду (не рідше одного разу на рік) для врахування стрімкого розвитку технологій ШІ та оновлень у стандартах JTI. Навчання персоналу щодо безпечного та етичного використання ШІ є обов'язковим елементом професійного розвитку команди ТРК «РАІ».